

Asia: VN/34059/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi toisen asteen koulutuksen kehittämishankkeeseen liittyvistä säädösmuutoksista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Etelä-Savon Koulutus Oy:n (jäljempänä Esedu) kiittää mahdollisuudesta lausua toisen asteen kehittämishanketta koskevaan hallituksen esityksen luonnokseen liittyen. Esedu kannattaa uudistuksen tavoitteita, joita ovat yhteistyö toisen asteen koulutusmuotojen välillä, ammatillisten perustutkintojen laajentaminen, oppivelvollisuuden rahoituksellinen tukeminen sekä koulutuksen järjestäjän resurssien turvaaminen.

Koulutuksen saatavuus

Esedun ensisijainen toiminta-alue on Etelä-Savon maakunta, joka kuuluu eittämättä tällä hetkellä väestökatoalueisiin Suomessa. Julkisten toimijoiden resurssiviisaan toiminnan eli toimivien ja turvallisten oppimisympäristöjen sekä asiantuntevien opettajien varmistamiseksi oppivelvollisuuskoulutus tulee yhdistää seutukunnilla saman koulutuksen järjestäjän toiminnaksi. Tällä tavoin turvataan riittävä opetus ja ohjaus toisella asteella.

Samanaikaisesti on turvattava jatkuvan oppimisen osuus. Alueen työelämän tarvitsemat osaajat pitää varmistaa. Etelä-Savossa väestön ammatillinen koulutustaso on maan alhaisimpia. Ammatillisen koulutuksen lainsäädännön uudistus tulee siten käsitellä yhtenä kokonaisuutena ja samanaikaisesti, eikä erottaa oppivelvollisuuskoulutusta ja jatkuvaa oppimista toisistaan.

Opiskelijan pitää voida joustavasti yhdistellä opintojaan koko toisen asteen tarjonnasta. Sen tulee olla maksutonta myös ammatillisen koulutuksen järjestäjälle. Myös tältä osin lukiokoulutuksen ja ammatillisen toisen asteen koulutuksen yhdistäminen samalle koulutuksen järjestäjälle olisi perusteltua.

Koulutuksen rahoitus

Rahoituslakiluonnoksen tulisi olla laskentaperusteiltaan selkeämpi. Onhan niin, että kustannusryhmien painokertoimet (OKM:n asetus ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista 1244/2020) säilyvät rahoituksen perusteita laskettaessa. Näin energiakriisin aikana on syytä varmistaa, että kalliit alat, kuten esim. Metsäkoneenkuljettajakoulutus, pystyvät tuottamaan tarvittavat osaajat Suomeen ja pystyvät tekemään alan vaatimat investoinnit opetuskalustoon.

Kaksoistutkinnon suorittajien määrä ammatillisessa koulutuksessa on kohtalaisen vähäinen. Rahoitusesityksessä korostuu liikaa ammattiopiston opiskelijoiden mahdollisuus ottaa lukiopintoja, kun tämä kuitenkin jää ammatillisen toisen asteen koulutuksenjärjestäjien rahoitettavaksi. Kaksoistutkintojen suorittaminen tulee rahoittaa painokertoimella jatkossa. On syytä joustavoittaa koulutusta toisella asteella myös toiseen suuntaan. Oppivelvollisuuskoulutuksen rahoitusuudistuksessa on tervetullut uudistus perusrahoituksen määrän korottaminen 80 %:iin sekä koulutuksen järjestäjien vastuullisen toiminnan lisääminen rahoittamalla kokonaisia toisen asteen tutkintoja.

Jatkuvan oppimisen rahoituksessa tulee ottaa samalla tavalla huomioon teknologia-alojen ja luonnonvara-alojen investointi-intensiivisyys kuten tähänkin saakka. Etelä-Savon alueen elinvoiman ja kilpailukyvyyn sekä koko Suomen omavaraisuuden kannalta on erittäin tärkeää, että sekä oppilaitoksena että alueen kehittäjäorganisaationa voimme jatkaa valitsemillamme kestäväen kehityksen ja omavaraisuusasteen noston tiellä. TUVA-koulutuksen järjestämiskustannukset tulee huomioida myös jatkuvan oppimisen rahoituksessa, varsinkin, kun osalta aikuisista puuttuu toisen asteen koulutus.

Opiskeluvalmiuksia tukevien opintojen korotuskerroin tulee ehdottomasti säilyttää, jotta läpäisyä voidaan tehostaa ja keskeyttämissiä vähentää. Koulutuksenjärjestäjän on kyettävä turvaamaan riittävät opetus- ja ohjausresurssit sitä tarvitseville opiskelijoille.

Koulutuksen järjestäjän jatkuvan oppimisen osuutta ei pidä säädellä tutkinto- tai koulutuskohtaisesti. Koulutuksen järjestäjällä tulee olla mahdollisuus vastata itsenäisesti alueen työelämän muuttuviin osaamistarpeisiin.

Flinkman Arja
Etelä-Savon Koulutus Oy